

MINISTERSTVO VNITRA
odbor legislativy a koordinace předpisů
náměstí Hrdinů 1634/3
140 21 Praha 4

Č. j.: MV-116575-2/LG-2018

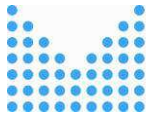
Praha 16. října 2018

Poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, a stanovisko k výkladu § 38 odst. 4 správního řádu

Dne 4. října 2018 jste se na Ministerstvo vnitra obrátil s žádostí o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, která se týkala otázky, podle jakého metodického nebo prováděcího předpisu musí nebo nemusí úřední osoba poskytnout kopii spisu nebo jeho části v elektronické (digitální podobě).

K Vaší žádosti o poskytnutí informace Vám sdělujeme, že nebyl vydán žádný prováděcí právní předpis, ani metodický pokyn, který by se týkal předmětné otázky. Správní orgány jsou tedy při poskytování kopie spisu nebo jeho části v rámci nahlížení do spisu vázány zákonem, konkrétně § 38 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

Co se týče Vaší žádosti o výklad § 38 odst. 4 správního řádu (*poskytnutí závazné informace k ustanovení § 38 odst. 4*), dovoluujeme si upozornit, že žádost o poskytnutí právního názoru na výklad právního předpisu není žádostí o poskytnutí informace ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb. Podle § 2 odst. 4 tohoto zákona se povinnost poskytovat informace netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací. K tomu je nutno uvést, že Ministerstvo vnitra není jakožto ústřední správní úřad oprávněno provádět závazný výklad právních předpisů; k závaznému výkladu právních předpisů je příslušný toliko soud. Níže uvedené stanovisko je proto pouze nezávazným právním názorem, jehož se nelze dovolávat v konkrétním případě.

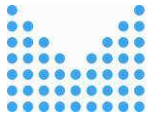
Podle § 38 odst. 4 správního řádu je s právem nahlížet do spisu spojeno též právo na to, aby správní orgán pořídil kopie spisu nebo jeho části. Právo na pořízení kopie spisu je spojeno s právem na nahlížení do spisu – proto se musí právo na kopii spisu realizovat v přímé souvislosti s nahlížením do spisu.

Jednou ze základních zásad správního řízení je zásada veřejné správy jako služby veřejnosti. Podle § 4 odst. 1 správního řádu veřejná správa je službou veřejnosti. Každý, kdo plní úkoly vyplývající z působnosti správního orgánu, má povinnost se k dotčeným osobám chovat zdvořile a podle možností jim vycházet vstříc. Podle § 4 odst. 4 správního řádu umožní správní orgán dotčeným osobám uplatňovat jejich práva a oprávněné zájmy. Tato zásada znamená, že správní orgán dotčeným osobám v uplatňování jejich práv nemůže nebránit, tedy nesmí vytvářet takové podmínky, které by uplatňování práv dotčených osob znesnadňovaly, nebo dokonce znemožňovaly. Správní orgán však není povinen umožnit dotčeným osobám uplatňovat jejich práva a oprávněné zájmy v rozporu s jejich účelem, což znamená, že není povinen připustit z jejich strany zneužití práva.

Mají-li účastníci řízení a jejich zástupci podle § 38 správního řádu právo nahlížet do spisu, vzhledem k uvedenému správní orgán musí vytvořit takové podmínky, aby toto právo mohli reálně vykonávat. Správní orgán proto účastníkovi nebo jeho zástupci umožní dostavit se na správní orgán za účelem nahlížení do spisu a pořízení kopií ze spisu. Správní řád přitom v § 38 odst. 4 nestanoví formu, v jaké je správní orgán povinen pořídít kopii spisu, zda v listinné podobě nebo elektronické (digitální) podobě. Ani zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, upravující poplatky za pořízení kopie spisu nebo jeho části, v položce 3 písm. a) sazebníku správních poplatků nestanoví žádnou kompetenci správního orgánu „rozhodovat“ o formě poskytnutí kopie spisu. Počítá však s poskytováním obou forem kopií, tedy jak listinné, tak elektronické (hovoří o technickém nosiči dat, kopírovacím stroji a tiskárně).

Ze zákona tedy nelze dovodit povinnost správního orgánu poskytovat elektronické kopie spisu nebo jeho části v rámci nahlížení do spisu. Je však nutno podotknout, že zásadní pro realizaci tohoto procesního práva je poskytnutí kopie spisu nebo jeho části, a to v jakékoli formě. To znamená, že k realizaci procesního práva účastníka řízení nebo jeho zástupce v rámci nahlížení do spisu dojde bez ohledu na to, zda správní orgán poskytne kopii spisu v listinné podobě nebo v elektronické podobě.

S ohledem na technický aspekt věci, kdy není v zásadě rozdíl ve způsobu a náročnosti kopírování dokumentu a skenování dokumentu (pokud jde o manipulaci

s kopírovaným či skenovaným dokumentem, technologicky jde o podobný postup)¹, lze v souladu se zásadou veřejné správy jako služby veřejnosti obecně doporučit, aby správní orgán (za předpokladu, že disponuje potřebným, zejména technickým vybavením) poskytl elektronickou kopii spisu (například na technický nosič dat jako je CD, DVD nebo USB disk), pokud je spis veden v elektronické podobě², a není-li to spojeno s nadměrnou zátěží, i v případě, kdy je spis veden pouze v listinné podobě.

¹ Všechny správní orgány, které vykonávají spisovou službu, musí s ohledem na ustanovení vyhlášky č. 259/2012 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby, ve znění vyhlášky č. 283/2014 Sb., upravující příjem dokumentů, disponovat skenovacím zařízením.

² Kopii spisu si účastník řízení může pořídit též vyfocením na digitální fotoaparát - viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2004 sp. zn. 6 A 143/2001 – 151.